

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๒๓ / ๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับรายงานการประชุม

ผู้อุทธรณ์ : นายอนุชา อชิรเสนา

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายอนุชา อชิรเสนา ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

๒. บันทึกการประชุมและรายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. (พ.ศ. ๒๕๕๙) ที่มีนายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธาน ประมาณช่วงระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หรือเอกสารการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. (พ.ศ. ๒๕๕๙)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหนังสือ ที่ สผ ๐๐๐๓/๔๑๘๙ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเป็นรายงานการประชุมลับของการประชุมร่วมกันของรัฐสภาที่มีมติไม่เปิดเผย ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ บันทึกการประชุมและรายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. (พ.ศ. ๒๕๕๙) ที่มีนายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธาน ประมาณช่วงระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ไม่พบข้อมูล

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๓ / ๒๕๕๙

ดังกล่าว สำหรับเอกสารการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. (พ.ศ. ๒๕๕๙) ได้แจ้งเปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์กำลังศึกษาในชั้นปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการได้ข้อมูลการประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวาระการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพื่อนำไปจัดทำวิทยานิพนธ์ จึงได้ยื่นขอข้อมูลไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์กำลังทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญไทย โดยข้อมูลที่จะนำมาจัดทำวิทยานิพนธ์ส่วนหนึ่งมาจากการค้นคว้าในห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งเป็นรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๘ เป็นต้นมา โดยข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์พบและมีโอกาสได้อ่าน คือ รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ แต่มีเพียง ๓ หน้า ผู้อุทธรณ์ได้สอบถามเจ้าหน้าที่ในห้องสมุด และได้รับแจ้งว่าในห้องสมุดมีอยู่เพียงเท่านี้ ผู้อุทธรณ์จึงได้สำเนาเอกสารไปเพียง ๓ หน้า ผู้อุทธรณ์ทราบว่าข้อมูลดังกล่าวมีอยู่ในความครอบครองของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้ยื่นขอข้อมูลไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผย

ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงสรุปความได้ว่า รายงานการประชุมรัฐสภาโดยปกติจะมีการจัดเก็บไว้ ๓ แห่ง คือ ห้องสมุดรัฐสภา หอจดหมายเหตุ และสำนัก รายงานการประชุมและชวเลข แต่หากเป็นรายงานการประชุมลับจะเก็บไว้ที่สำนักรายงานการประชุมและชวเลขแห่งเดียว ซึ่งที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๑ จนถึงปัจจุบัน เรื่องที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ จะเป็นรายงานประชุมลับ และไม่มีการเผยแพร่ แต่สำหรับรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ วันเสาร์ที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ที่มีการเผยแพร่ใน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๓ / ๒๕๕๙

ห้องสมุดรัฐสภาน่าจะมาจากความบกพร่องในการจัดทำบัญชี ซึ่งปัจจุบันได้นำออกจากห้องสมุดรัฐสภา และหोजดหมายเหตุแล้ว ส่วนเหตุผลที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าไม่ควรเปิดเผยรายงานการประชุมฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นรายงานการประชุมลับ ประกอบกับมีข้อความที่กล่าวพาดพิงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ จึงเข้าลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเปิดเผยก็มีได้เป็นประโยชน์กับสาธารณะแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือ รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการอภิปรายของสมาชิกรัฐสภา โดยปกติการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนต้องกระทำโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนติดตามตรวจสอบความคิดเห็นและการกระทำของผู้แทนของตนได้ ดังนั้น รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภาจึงเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้ทราบ แต่กรณีนี้เป็นการประชุมลับเพราะเป็นกรณีที่รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบตัวบุคคลที่จะเข้าดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ คำอภิปรายดังกล่าวจึงมีข้อมูลแยกออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ข้อมูลที่ว่าด้วยข้อกำหนดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและความเหมาะสมของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้เข้ารับตำแหน่ง เห็นว่าข้อมูลสมควรเปิดเผยให้แก่ประชาชนได้ทราบ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข้อกำหนดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคลนั้น หากเปิดเผยอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ได้รับการเสนอชื่อและผู้เสนอชื่อให้บุคคลเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดให้แก่ผู้อุทธรณ์เพื่อนำไปใช้อ้างอิงในการทำวิทยานิพนธ์อันเป็นงานทางวิชาการเป็นการสมประโยชน์ของผู้อุทธรณ์ และเหมาะสมกับสถานะของข้อมูลแล้ว ส่วนข้อมูลที่มีคำอภิปรายเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น เห็นว่า เป็นข้อมูลในขอบเขตส่วนบุคคล แม้กรณีนี้จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการแต่ยังไม่มีเหตุผลที่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะเปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์ และการเปิดเผยจะเป็นการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๓ / ๒๕๕๙

รुकล้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลในส่วนนี้จึงให้ปกปิดไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปกปิดข้อความในรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่เสาร์ที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งอยู่ในหนังสือรวมรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา หน้า ๗๓๓ บรรทัดที่ ๑๐ ถึงบรรทัดที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๙ ถึงบรรทัดที่ ๒๒ และบรรทัดที่ ๒๕ ถึงบรรทัดที่ ๒๖ และหน้า ๗๓๔ บรรทัดที่ ๑ ถึงบรรทัดที่ ๒ ส่วนข้อความนอกจากนี้ให้เปิดเผยพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

(นายกิตติ อธิวิทย์)

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๖๓ / ๒๕๕๙

(นายสุจิตต์ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบุลย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙

หมายเหตุ ๑. ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ร่วมพิจารณาและลงนามในคำวินิจฉัย
๒. นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์ ขอลอนตัวจากการพิจารณาอุทธรณ์เรื่องนี้ จึงมิได้ลงนามใน
คำวินิจฉัย